

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

15 юни 2023 година *

„Преюдициално запитване — Земеделие — Обща организация на пазарите — Регламент (ЕС) № 1308/2013 — Устав на организациите на производители — Член 153, параграф 1, буква б) — Правило за членуване само в една организация на производители — Обхват — Член 153, параграф 2, буква в) — Демократичен контрол върху организацията на производители и приетите в нейните рамки решения от страна на членовете производители — Контрол, упражняван от дадено лице върху някои членове на организация на производители“

По дело C-183/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Conseil d'État (Франция) с акт от 10 март 2022 г., постъпил в Съда на 10 март 2022 г., в рамките на производство по дело

Saint-Louis Sucre

срещу

Premier ministre,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

SICA des betteraviers d'Étrépagny,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: Е. Regan, председател на състава, D. Gratsias (докладчик), М. Ilešič, I. Jarukaitis и Z. Cséhi, съдии,

генерален адвокат: Т. Ćapeta,

секретар: М. Krausenböck, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 16 ноември 2022 г.,

* Език на производството: френски.

като има предвид становищата, представени:

- за Saint-Louis Sucre, от J.-P. Duhamel, F.-C. Laprêvotte, A. Magraner-Oliver и F. Six, avocats,
- за SICA des betteraviers d'Étrépany, от F. Molinié, avocat,
- за френското правителство, от G. Bain и J.-L. Carré, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от M. Konstantinidis и F. Le Bot, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 9 февруари 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 153 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 2013 г., стр. 671 и поправка в ОВ L 130, 2016 г., стр. 9), изменен с Регламент (ЕС) 2017/2393 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2017 г. (ОВ L 350, 2017 г., стр. 15) (наричан по-нататък „Регламент № 1308/2013“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между дружеството Saint-Louis Sucre, от една страна, и Premier ministre (министър-председател, Франция), ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (министър на земеделието и храните, Франция) и Société d'intérêt collectif agricole (SICA) des betteraviers d'Étrépany (Земеделско дружество от колективен интерес на производителите на цвекло от Етрепани, наричано по-нататък „SICA“) от друга страна, относно признаването на последното за организация на производители (наричана по-нататък „ОП“) в сектора на захарта, що се отнася до захарното цвекло.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕС) № 1307/2013

- 3 Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 608) предвижда:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

[...]

б) „стопанство“ означава всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопанин единици, които се намират на територията на една и съща държава членка;

в) „селскостопанска дейност“ означава:

i) производството, отглеждането или култивирането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, развъждането на животни и отглеждането на животни за селскостопански цели,

[...]“.

Регламент № 1308/2013

- 4 Съображение 131 от Регламент № 1308/2013 гласи следното:

„Организациите на производители и техните асоциации могат да играят полезна роля за концентриране на доставките, подобряване на предлагането на пазара, планирането и съобразяването на производството с търсенето, за оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите, за провеждане на научни изследвания, насърчаване на най-добрите практики и осигуряване на техническа помощ, за управление на вторичните продукти и на инструментите за управление на риска, които са на разположение на техните членове, като по този начин допринасят за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига“.

- 5 Съгласно член 1, параграф 1 от този регламент с него се установява обща организация на пазарите на селскостопански продукти, което означава всички продукти, изброени в приложение I към Договора за функционирането на ЕС, с изключение на продуктите от риболов и аквакултури, съгласно определението им в законодателните актове на Съюза за общата организация на пазарите на продуктите от риболов и аквакултури.

- 6 Съгласно член 1, параграф 2, буква в) от посочения регламент във връзка с част III от приложение I към него захарното цвекло е част от общата организация на сектора на захарта.
- 7 По силата на член 3, параграф 3 от този регламент за целите на същия се прилагат определенията, съдържащи се по-специално в Регламент № 1307/2013, освен ако не е предвидено друго.
- 8 Член 152 от Регламент № 1308/2013, озаглавен „Организации на производители“, предвижда в параграфи 1—16:

„1. Държавите членки могат, при поискване, да признават [ОП], които:

- а) са създадени и контролирани в съответствие с член 153, параграф 2, буква в) от производители в конкретен сектор, посочен в член 1, параграф 2;
- б) са учредени по инициатива на производители и извършват най-малко една от следните дейности:
- i) съвместна преработка;
 - ii) съвместно разпространение, включително чрез съвместни платформи за продажба или съвместно транспортиране;
 - iii) съвместно пакетиране, етикетиране или реклама;
 - iv) съвместна организация на контрола на качеството;
 - v) съвместно използване на оборудване или съоръжения за съхранение;
 - vi) съвместно управление на отпадъците, пряко произтичащи от производството;
 - vii) съвместно снабдяване със суровини;
 - viii) всякакви други съвместни дейности в областта на услугите с оглед постигането на една от целите, посочени в буква в) от настоящия параграф;
- в) имат конкретна цел, която може да включва поне една от следните цели:
- i) вземане на мерки продукцията да е планирана и приспособена към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството;
 - ii) концентриране на предлагането и пускане на пазара на продуктите, произведени от членовете им, включително чрез директно предлагане на пазара;
 - iii) оптимизиране на производствените разходи и на възвръщаемостта на инвестициите за постигане на стандартите в областта на околната среда и хуманното отношение към животните и стабилизиране на цените на производителите;

[...]

1а. Чрез дерогация от член 101, параграф 1 от ДФЕС, [ОП], която е призната в съответствие с параграф 1 от настоящия член, може да планира производството, да оптимизира производствените разходи, да предлага на пазара и да сключва договори за доставка на селскостопански продукти от името на своите членове, за цялото или част от съвкупното им производство.

Дейностите, посочени в първа алинея, могат да се извършват:

- а) при условие че действително се извършва една или повече от дейностите, посочени в параграф 1, буква б), подточки i–vii), като с това допринася за постигането на целите, определени в член 39 от ДФЕС;
- б) при условие че [ОП] концентрира доставката и пуска на пазара продуктите на своите членове, независимо от това дали има прехвърляне на собствеността на селскостопански продукти от производителите към [ОП];
- в) независимо дали договорената цена е една и съща за общата продукция на някои или на всички членове;
- г) при условие че съответните производители не са членове на друга [ОП] за продуктите, обхванати от дейностите, посочени в първа алинея;
- д) при условие че селскостопанският продукт не е предмет на задължение за доставка, произтичащо от членството на земеделския стопанин в кооперация, която не членува в съответните [ОП], в съответствие с условията, предвидени в устава на кооперацията, или с правилата и решенията, установени в устава или произтичащи от него.

Въпреки това държавите членки имат право на дерогация от условието, предвидено във втора алинея, буква г), в надлежно обосновани случаи, когато членуващите в организацията производители стопанисват две отделни производствени единици, разположени в различни географски области.

16. За целите на настоящия член позоваванията на [ОП] включват и асоциации на [ОП], признати съгласно член 156, параграф 1, ако тези асоциации отговарят на изискванията, предвидени в параграф 1 от настоящия член“.

9 Член 153 от този регламент, озаглавен „Устав на организациите на производители“, гласи:

„1. Уставът на [ОП] изисква от производителите, които са нейни членове, по-специално:

- а) да прилагат приетите от [ОП] правила, свързани с отчитането на продукцията, производството, предлагането на пазара и опазването на околната среда;
- б) да бъдат членове само на една [ОП] за всеки конкретен продукт на стопанството; държавите членки обаче могат да направят дерогация от това условие в надлежно обосновани случаи, когато членуващите в организацията производители притежават две отделни производствени единици, разположени в различни географски области;
- в) да предоставят информацията, искана от [ОП] за статистически цели.

2. Уставът на [ОП] предвижда също така:

[...]

- в) правила, които позволяват на членуващите производители да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения;

[...]“.

- 10 Член 206 от посочения регламент, озаглавен „Насоки на Комисията за прилагане на правилата за конкуренция към селското стопанство“, предвижда в първа алинея:

„Освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго и в съответствие с член 42 от ДФЕС, членове 101—106 от ДФЕС и разпоредбите за тяхното прилагане се прилагат, при спазване на членове 207—210 от настоящия регламент, към всички споразумения, решения и практики, посочени в член 101, параграф 1 и член 102 от ДФЕС, които се отнасят до производството или търговията със селскостопански продукти“.

- 11 Член 209 от същия регламент, озаглавен „Изключения за целите на ОСП и земеделските стопани и техните асоциации“, предвижда в параграф 1:

„Член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага по отношение на споразуменията, решенията и практиките, посочени в член 206 от настоящия регламент, които са необходими за постигане на целите, определени в член 39 от ДФЕС.“

Член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики на земеделските стопани, асоциациите на земеделски стопани или асоциациите на такива асоциации или [ОП], признати съгласно член 152 или 161 от настоящия регламент, или асоциациите на [ОП], признати съгласно член 156 от настоящия регламент, които се отнасят до производството или продажбата на селскостопански продукти или до използването на съвместни съоръжения за съхранение, обработка или преработка на селскостопански продукти, освен ако не е застрашено постигането на целите, определени в член 39 от ДФЕС.

Настоящият параграф не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики, които пораждат задължението за налагане на идентични цени или чрез които се изключва конкуренцията“.

Регламент № 2017/2393

- 12 Съображение 52 от Регламент 2017/2393 гласи:

„[ОП] и техните асоциации могат да бъдат от полза за концентриране на доставките, подобряване на предлагането на пазара, планирането и адаптирането на производството към търсенето, оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите, провеждане на научни изследвания, насърчаване на най-добрите практики и осигуряване на техническа помощ, управление на вторичните продукти и на инструментите за управление на риска, с които разполагат техните членове, като по този начин допринасят за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига. Следователно техните дейности, включително провеждането на търговски преговори относно доставката на селскостопански продукти от подобни организации на производители и техни асоциации, когато се концентрират доставките и се пускат на пазара продуктите на техните членове, допринасят за изпълнението на целите на [общата селскостопанска политика (ОСП)], определени в член 39 [ДФЕС], тъй като те укрепват позицията на земеделските стопани във веригата за доставка на храни и могат да допринесат за по-добро функциониране на веригата за доставка на храни. Реформата на ОСП през 2013 г. укрепи ролята на [ОП]. Чрез дерогация от член 101 от ДФЕС възможността да се извършват дейности като планиране на производството, оптимизиране на разходите, пускане на пазара на продуктите на членовете на организации на производители и провеждането на търговски преговори следва да бъде изрично уредена като право на признати организации на производители във всички сектори, за които

Регламент [№ 1308/2013] установява обща организация на пазарите. Тази дерогация следва да обхваща само [ОП], които действително упражняват дейност, насочена към икономическа интеграция и които концентрират доставките и пускат на пазара продукти на своите членове. Въпреки това, в допълнение към прилагането на член 102 от ДФЕС към подобни [ОП] следва да се въведат гаранции, за да се гарантира, че подобни дейности не изключват конкуренцията и не застрашават изпълнението на целите, определени в член 39 от ДФЕС.[...]

Френското право

- 13 По силата на член L. 551-1 от Code rural et de la pêche maritime (Кодекс за селското стопанство и морския риболов) „[а]дминистративният орган признава [ОП] и асоциациите на [ОП] в секторите, обхванати от регламента за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти, при предвидените в него условия“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 14 С постановление от 20 декември 2019 г. ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (министърът на земеделието и храните) признава SICA за ОП в сектора на захарта, що се отнася до захарното цвекло.
- 15 С жалба, подадена пред запитващата юрисдикция, Conseil d'État (Държавен съвет, Франция), Saint-Louis Sucre, дружество, което произвежда захар от захарно цвекло, иска отмяната на постановлението от 20 декември 2019 г. В подкрепа на искането си Saint-Louis Sucre изтъква по-специално две основания, а именно нарушение съответно на член 153, параграф 1, буква б) и на член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013.
- 16 В подкрепа на основанието, изведено от нарушение на член 153, параграф 1, буква б) от този регламент, Saint-Louis Sucre изтъква, че Confédération générale des planteurs de betteraves Eure (Обща конфедерация на производителите на цвекло в Йор, наричана по-нататък „CGB Eure“), Confédération générale des planteurs de betteraves Île-de-France (Обща конфедерация на производителите на цвекло в Ил дьо Франс, наричана по-нататък „CGB Île-de-France“) и дружеството Naples Investissement, които не са производители, са членове едновременно на SICA и на SICA Roye-Déshydratation, като последното също е ОП, призната към момента на приемане на постановлението от 20 декември 2019 г. Това обстоятелство е трябвало да накара ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (министъра на земеделието и храните) да отхвърли искането за признаване на SICA на основание член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013.
- 17 Запитващата юрисдикция счита, че преценката на това основание зависи от отговора на въпроса дали последната разпоредба, която изисква членовете на дадена ОП да членуват само в една ОП за даден продукт на стопанството, трябва да се тълкува в смисъл, че тази забрана за кумулиране се прилага само за членовете производители, или се прилага за всички членове на ОП, включително за тези, които не са производители.

- 18 В подкрепа на основанието, изведено от нарушение на член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, Saint-Louis Sucre поддържа, че постановлението от 20 декември 2019 г. е прието в нарушение на тази разпоредба, тъй като членуващите в SICA производители не са в състояние да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения.
- 19 По-специално Saint-Louis Sucre твърди, че Confédération générale des pléteurs de betteraves (Обща конфедерация на производителите на цвекло, наричана по-нататък „CGB“) притежава почти целия капитал на Naples Investissement и фактически контролира CGB Eure, както и CGB Île-de-France. Като се има предвид, че Naples Investissement, CGB Eure и CGB Île-de-France притежават съответно 8,7 %, 15,1 % и 7,6 % от капитала на SICA, CGB контролирала чрез тези три образувания, които били длъжни да изпълняват нейните нареждания, общо 31,4 % от този капитал. Според Saint-Louis Sucre това обстоятелство представлява заобикаляне на устава на SICA, който ограничава правото на глас на всеки член най-много до 10 % от всички гласове в общото събрание, и свидетелства за нарушаване на принципа на демократичен контрол върху SICA от неговите членове производители. Освен това Saint-Louis Sucre изтъква, че от 13-те членове на управителния съвет на SICA трима представляват съответно CGB Eure, CGB Île-de-France и Naples Investissement, а шестима други са производители, членове на CGB, и имат съществени функции в нея. Saint-Louis Sucre допълва, че нарушаването на установения с член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 принцип се задълбочава от факта, че директорът на SICA и част от неговите средства са му предоставени на разположение от CGB.
- 20 Запитващата юрисдикция счита, че за да се отговори на това основание, изведено от нарушение на член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, следва да се определи дали при преценката на независимостта на членовете на съответната организация, следва да се провери единствено дали капиталът на някои от тях в действителност се притежава от едно и също физическо или юридическо лице, или следва да се вземат предвид и други връзки, като членството в една и съща синдикална конфедерация, за членовете, които не са производители, или упражняването на управленски функции в рамките на такава конфедерация, за членовете производители. Запитващата юрисдикция счита освен това, че обосноваността на това основание зависи и от отговора на въпроса дали, за да се направи извод, че членовете производители действително упражняват контрол върху тяхната ОП, е достатъчно те да имат мнозинството от гласовете в общото събрание, или е необходимо да се провери още дали с оглед на разпределението на гласовете между действително независимите членове делът на гласовете на един или на повече членове, които не са производители, им дава възможност, дори без да представляват мнозинство, да упражняват контрол върху вземаните от ОП решения.
- 21 При тези условия Conseil d'État (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли правилото, посочено в [член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013], съгласно което уставът на дадена [ОП] изисква нейните членове „да бъдат членове само на една [ОП] за всеки конкретен продукт на стопанството“, да се тълкува в смисъл, че се прилага само за членовете, които са производители?

- 2) С цел да се гарантира спазването на принципа, установен в [член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013], съгласно който членуващите производители трябва да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения:
- необходимо ли е при преценката на независимостта на членовете на организацията да се вземе предвид единствено обстоятелството, че техният капитал е собственост на едно и също физическо или юридическо лице, или трябва да се вземат предвид и други връзки, като например, в случай на членове, които не са производители, членството им в една и съща конфедерация на профсъюзи, а в случай на членове, които са производители, упражняването на управленски функции в рамките на такава конфедерация,
 - достатъчно ли е, за да може да се направи извод, че членовете производители действително упражняват контрол върху тяхната организация, те да имат мнозинство от гласовете, или следва да се провери дали с оглед на разпределението на гласовете между действително независимите членове делът на гласовете на един или повече членове, които не са производители, ги поставя в положение, дори без да съставляват мнозинство, да могат да упражняват контрол върху решенията, взети от организацията?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 22 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкува в смисъл, че изискването за принадлежност към една-единствена ОП се отнася изключително до членовете ѝ, които имат качеството на производители, или до всички нейни членове, както производители, така и непроизводители.
- 23 На първо място, следва да се отбележи, че член 152, параграф 1, буква а) от Регламент № 1308/2013 допуска държавите членки да признават ОП, чиито членове включват физически лица или образувания, които нямат качеството на производители.
- 24 В това отношение член 152, параграф 1, буква а) от Регламент № 1308/2013 несъмнено предвижда, че ОП, които държавите членки могат да признаят при поискване, се състоят от производители от някой от секторите, изброени в член 1, параграф 2 от този регламент. При все това, тълкувана в нейния контекст, тази разпоредба трябва да се разбира в смисъл, че не изключва възможността държавите членки да признават ОП, които не са съставени изключително от производители.
- 25 Всъщност член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 предвижда, че „членуващите производители“ на дадена ОП трябва да контролират последната и нейните решения. Ако обаче признатите ОП се състоят само от производители, това уточнение би било излишно, тъй като ще е достатъчно общо посочване на членовете на ОП.

- 26 От това следва, че Регламент № 1308/2013 допуска държавите членки да признават ОП, които приемат непроизводители като членове, при условие че в съответствие с член 153, параграф 2, буква в) от този регламент членуващите в тях производители контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения.
- 27 Що се отнася, на второ място, до правилото за принадлежност към една-единствена ОП, закрепено в член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013, следва да се констатира, както отбелязва генералният адвокат в точка 44 от заключението си, че макар съгласно текста на уводната част на член 153, параграф 1 на повечето езици, по-специално на испански, датски, немски, английски, нидерландски, полски и португалски език, това правило да се отнася до „членовете производители“ на съответната ОП, текстът на френски език на посочената разпоредба все пак се отнася само до „членовете“.
- 28 Тъй като по принцип трябва да се признае еднаква стойност на текста на актовете на Съюза на всички езици, е необходимо при различия между тези текстове съответната разпоредба да се тълкува с оглед на общия разум и целите на правната уредба, от която тя е част (вж. в този смисъл решения от 20 февруари 2018 г., Белгия/Комисия, C-16/16 P, EU:C:2018:79, т. 49 и цитираната съдебна практика).
- 29 Що се отнася до общия разум на Регламент № 1308/2013, член 3, параграф 3 от него предвижда по-специално, че за целите на този регламент се прилагат определенията, съдържащи се в Регламент № 1307/2013.
- 30 Така уточнението в член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013, че изискването за членство само на една ОП се отнася „за всеки конкретен продукт на стопанството“, трябва да се тълкува в светлината на член 4, параграф 1, буква б) от Регламент № 1307/2013, който определя понятието „стопанство“ като всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопанин единици, които се намират на територията на една и съща държава членка. Освен това член 4, параграф 1, буква в), подточка i) от Регламент № 1307/2013 предвижда, че понятието „селскостопанска дейност“ обхваща по-специално производството и култивирането на селскостопански продукти. От това следва, че съдържащото се в член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013 уточнение се отнася до производството на селскостопански продукти, което показва, че посоченото в тази разпоредба изискване се отнася само до членовете на ОП, които са производители.
- 31 Що се отнася до целта на Регламент № 1308/2013, от съображение 131, което е отразено в член 152, параграф 1, буква в) от този регламент, следва, че организациите на производители и техните асоциации могат да играят полезна роля за концентриране на доставките, подобряване на предлагането на пазара, планирането и съобразяването на производството с търсенето, за оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите, за провеждане на научни изследвания, насърчаване на най-добрите практики и осигуряване на техническа помощ, за управление на вторичните продукти и на инструментите за управление на риска, които са на разположение на техните членове, като по този начин допринасят за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига.
- 32 В това отношение изискването за членство само на една ОП цели да запази ефикасността, с която се постига целта за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига. Всъщност, както следва от член 152, параграф 1, букви б) и в) от този регламент,

преследването от страна на ОП на посочените в него задачи, които в съображение 131 от същия регламент са определени като допринасящи за постигането на тази цел, се извършва в рамките на упражняването на дейности, които трябва да имат действителен съвместен характер. Освен това, както свидетелства съображение 52 от Регламент 2017/2393, именно с оглед на укрепването на позицията на производителите в хранителната верига законодателят на Съюза изрично урежда, по силата на член 152, параграф 1а от Регламент № 1308/2013, възможността признатите ОП чрез дерогация от член 101 ДФЕС да планират производството, да оптимизират производствените разходи, да предлагат на пазара и да сключват договори за доставка на селскостопански продукти от името на техните членове, за цялото или част от съвкупното им производство.

33. Участието на производители в качеството им на членове в няколко ОП за конкретен продукт на стопанството обаче може да доведе до фрагментация при упражняването на дейностите, изброени в член 152, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013. Това по принцип би застрашило ефективното осъществяване на някои от възможните цели на ОП, посочени в буква в) от същата разпоредба, като планирането на производството и адаптирането му към търсенето, концентрирането на предлагането и оптимизирането на разходите, и в крайна сметка би могло да попречи на постигането на целта за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига, обосновава по-специално неприлагането на член 101 ДФЕС.
34. Така само когато съответните производители притежават две отделни производствени единици, разположени в различни географски области, държавите членки могат, в съответствие с член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013, да признаят в надлежно обосновани случаи ОП, независимо от факта, че някои от членовете й производители участват и в друга ОП.
35. За сметка на това обстоятелството, че някои членове на ОП, които нямат качеството на производители, участват и в друга ОП, не изглежда в състояние да породите описаните в точка 33 от настоящото решение последици. В това отношение възможността такова участие да увеличи риска от антиконкурентно съгласуване между съответните ОП, не може да постави под въпрос извода, до който води тълкуването, произтичащо от общия разум и целите на разпоредбите на Регламент № 1308/2013 относно признаването на ОП.
36. Всъщност задачите, посочени в член 152, параграф 1, буква в) от Регламент № 1308/2013, могат да обосноват определени форми на координиране или съгласуване само между производители, членове на една и съща ОП или между членове на една и съща асоциация на ОП. От това произтича, че споразумения или съгласувани практики, договорени не в рамките на една ОП или на една асоциация на ОП, а между ОП или между асоциации на ОП, надхвърлят необходимото за изпълнението на тези задачи. Така, дори да се предположи, че поради участието на непроизводители в повече от една ОП се увеличава рискът от съгласуване между тези различни ОП с цел практикуване на определени цени или изключване на конкуренцията, това не променя факта, че подобно поведение остава забранено от член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 209, параграф 1 от Регламент № 1308/2013 (вж. по аналогия решение от 14 ноември 2017 г., APVE и др., C-671/15, EU:C:2017:860, т. 57—59). Ето защо националните органи за защита на конкуренцията, както и при необходимост Европейската комисия, трябва да упражнят правомощията си в тази област, за да предотвратят и при необходимост да санкционират такова поведение.

- 37 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 153, параграф 1, буква б) от Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкува в смисъл, че изискването за принадлежност към една-единствена ОП се отнася изключително до членовете ѝ, които имат качеството на производители.

По втория въпрос

- 38 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали уставът на ОП съдържа правила, които позволяват на членуващите в нея производители да контролират по демократичен начин своята организация и взетите от нея решения, националният орган, който отговаря за признаването на тази организация, следва:
- да счита, че дадено лице контролира определени членове на ОП само когато това лице притежава дял в дружествения капитал на тези членове или също когато това лице има други видове отношения с тях, като например, що се отнася до членовете, които не са производители, членството им в една и съща синдикална конфедерация или, що се отнася до членовете производителки, упражняването от тях на ръководни функции в рамките на такава конфедерация,
 - да се ограничи до проверка дали членуващите в ОП производители разполагат с мнозинство от гласовете в общото събрание на организацията, или трябва да се разгледа и дали с оглед на разпределението на гласовете между членовете, които не се контролират от други лица, един или повече членове, които не са производители, могат да контролират, дори без мнозинство, решенията на ОП.
- 39 От акта за преюдициално запитване е видно, че с втория си въпрос запитващата юрисдикция иска тълкуване на член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 във връзка с положение, при което някои членове на една ОП се контролират от друго лице и поради това не са независими.
- 40 В това отношение, първо, текстът на член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 посочва, че ОП трябва да има устав, съдържащ правила, позволяващи на членуващите в нея производители да контролират по демократичен начин своята организация и взетите от нея решения. Следователно въпросният устав трябва да съдържа разпоредби, които да изключват възможността контролът върху ОП да се упражнява от нейни членове, които не са производители.
- 41 Що се отнася, второ, до контекста, в който се вписва член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, следва да се отбележи, че към него е направено препращане в член 152, параграф 1, буква а) от същия регламент във връзка с условията, на които трябва да отговарят ОП, за да могат държавите членки да ги признаят, при поискване. В това отношение член 152, параграф 1, букви б) и в) от този регламент освен това изисква ОП да бъдат учредени по инициатива на производителите с цел да упражняват определени дейности и да преследват конкретна цел, изброени в тези разпоредби. От това следва, че в член 153, параграф 2, буква в) от посочения регламент законодателят на Съюза е искал да гарантира посредством изискване, свързано с демократичния контрол върху ОП от страна

на членуващите в нея производители, че функционирането на дадена ОП се осъществява при условия, които осигуряват контрола на нейните членове производители по отношение на решенията относно дейностите и целите, преследвани от ОП.

- 42 Това тълкуване се потвърждава, трето, от целта на Регламент № 1308/2013. Както бе припомнено в точка 31 от настоящото решение, създаването на ОП има за цел да укрепи позицията на производителите в хранителната верига.
- 43 Посочената цел обаче би била застрашена, ако процесът на вземане на решения в рамките на тези ОП позволява да се даде предимство на интересите на лицата, различни от техните членове, които имат качеството на производители. За да се преодолее този риск, е необходимо при демократичния контрол, упражняван от членуващите в ОП производители, членовете на ОП с това качество да притежават мнозинството от гласовете в органите на ОП, а членовете, които не са производители, да не разполагат с други възможности да контролират решенията ѝ (вж. по аналогия решение от 15 юни 1989 г., *Stute Nahrungsmittelwerke*, 77/88, EU:C:1989:249, т. 12 и 15).
- 44 Макар да не може да се изключи възможността изискването, предвидено в член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, да има последици по отношение на правилата за участие на самите членуващи производители, следва да се припомни, че с оглед на разглежданите в главното производство обстоятелства въпросите на запитващата юрисдикция се отнасят само до условията, при които е възможно да се приеме, че с оглед на правилата и обхвата му участието на един или повече членове, които не са производители, нарушава това изискване за демократичен контрол върху ОП от страна на нейните членове производители.
- 45 В това отношение, както посочва генералният адвокат в точки 78 и 79 от заключението си, националният орган, компетентен да се произнесе по молбата за признаване на ОП, трябва да разгледа всички обстоятелства, които могат да разкрият дали действително не са спазени условията, установени в член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, както и тези, установени в съответствие с последната разпоредба в актовете, уреждащи функционирането на ОП.
- 46 В този контекст посоченият национален орган трябва, от една страна, да установи в актовете, които уреждат функционирането на ОП, като нейния устав или процедурен правилник, разпоредбите, които, евентуално във връзка с приложимата национална правна уредба, гарантират, че ОП и нейните решения се контролират по демократичен начин от членовете производители. От друга страна, този национален орган трябва да провери дали някои от фактическите и правните обстоятелства, свързани с отправената до него молба за признаване, могат да доведат до заобикаляне на въпросните разпоредби.
- 47 Така компетентният национален орган трябва по-специално да разгледа контрола, който може да упражнява дадено лице, като например синдикална конфедерация, върху някои членове на ОП, производители или непроизводители. Наличието на такъв контрол може да произтича от участието на това лице в дружествения капитал на някои членове на ОП, но и от други правоотношения, като членството на някои юридически лица — членове на ОП, в една и съща синдикална конфедерация или упражняването от някои физически лица, членове на ОП, на ръководни функции в рамките на посочената конфедерация.

- 48 Ако националният орган установи, че някои членове на ОП могат да бъдат контролирани от друго лице, той следва също така да провери дали това обстоятелство може да попречи на членуващите в ОП производители да контролират демократично своята организация и нейните решения.
- 49 В това отношение националният орган трябва да разгледа, от една страна, дали контролът от страна на дадено лице върху някои членове на ОП, които съставляват органите на ОП, може да принуди последните да се съобразяват с насоките на това лице в рамките на въпросните органи.
- 50 От друга страна, следва да се провери дали така упражняваният от дадено лице контрол върху някои членове на ОП позволява на един или няколко членове, които не са производители, да упражняват решаващо влияние в тези органи на ОП, така че, макар да не притежават мнозинството от гласовете, те да бъдат в състояние да контролират взетите от тази ОП решения, като по този начин възпрепятстват демократичния контрол върху посочената ОП от страна на членуващите в нея производители.
- 51 С оглед на гореизложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкува в смисъл, че за да определи дали уставът на ОП съдържат правила, които позволяват на членуващите в нея производители да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения, националният орган, който отговаря за признаването на тази организация, следва:
- да провери дали дадено лице контролира някои членове на ОП, като вземе предвид не само факта, че това лице има дялово участие в дружествения капитал на посочените членове, но и това, че то поддържа с тях други видове отношения, като например, що се отнася до членовете, които не са производители, членството им в една и съща синдикална конфедерация или, що се отнася до членовете производители, упражняването от тях на ръководни функции в рамките на такава конфедерация,
 - след като се увери, че членовете производители на ОП разполагат с мнозинство от гласовете в общото събрание на организацията, този орган трябва да провери и дали с оглед на разпределението на гласовете между членовете, които не се контролират от други лица, един или повече членове, които не са производители, поради упражнявано от тях решаващо влияние вследствие на това, могат да контролират решенията на ОП, дори без мнозинство.

По съдебните разноски

- 52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

- 1) Член 153, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) 2017/2393 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2017 г.,

трябва да се тълкува в смисъл, че

изискването за принадлежност към една-единствена организация на производители се отнася изключително до членовете ѝ, които имат качеството на производители.

- 2) Член 153, параграф 2, буква в) от Регламент № 1308/2013, изменен с Регламент 2017/2393,

трябва да се тълкува в смисъл, че:

за да определи дали уставът на организация на производители съдържа правила, които позволяват на членуващите в нея производители да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения, националният орган, който отговаря за признаването на тази организация, следва:

- да провери дали дадено лице контролира някои членове на организация на производители, като вземе предвид не само факта, че това лице има дялово участие в дружествения капитал на посочените членове, но и това, че то поддържа с тях други видове отношения, като например, що се отнася до членовете, които не са производители, членството им в една и съща синдикална конфедерация или, що се отнася до членовете производители, упражняването от тях на ръководни функции в рамките на такава конфедерация,
- след като се увери, че членовете производители на организацията на производители разполагат с мнозинство от гласовете в общото събрание на организацията, този орган трябва да провери и дали с оглед на разпределението на гласовете между членовете, които не се контролират от други лица, един или повече членове, които не са производители, поради упражнявано от тях решаващо влияние вследствие на това, могат да контролират решенията на организацията на производители, дори без мнозинство.

Подписи